මරණය පිළිබඳ වියෝදුක පාලනය සඳහා බෞද්ධ මනෝ උපදේශන ක්‍රමශිල්පයන්හි භාවිතය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ
උපදේශනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා (අර්ධ කාලීන) පාඨමාලාව
- 2017 සඳහා ඉදිරිපත් කරන පර්යේෂණාත්මක නිබන්ධනය

නිබන්ධන උපදේශක : සිතාරි තිලකරත්න මිය

ශිෂ්‍යයාගේ නම : පූජ්‍ය කරපික්කඩ සෝභිත හිමි

ශිෂ්‍ය ලියාපදිංචි අංකය : 2017/PGDC/82

අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය

අධ්‍යාපන පීඨය

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

කොළඹ 03

2019.08.31

නිබන්ධන වාර්තාව

උපදේශනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව

අධ්‍යාපන මනෝවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය - කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

1. ශිෂ්‍යයාගේ නම : පූජ්‍ය කරපික්කඩ සෝභිත හිමි අංකය : 2017/PGDC/82
2. සේවා ස්ථානය : ශ්‍රී ලංකා භික්ෂු විශ්වවිද්‍යාලය - අනුරාධපුර ටෙලි : 025 2235328
3. ස්ථිර ලිපිනය : පුරාණ රජමහා විහාරය - තන්තිරිමලය -අ/පුර. ටෙලි : 071 8309243
4. අධීක්ෂකවරයාගේ නම : සිතාරි තිලකරත්න මිය
5. නිබන්ධන මාතෘකාව : මරණය පිළිබඳ වියෝදුක පාලනය සඳහා බෞද්ධ මනෝ උපදේශන ක්‍රමශිල්පයන්හි භාවිතය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

1. අධ්‍යයනය කරන ගැටලුව

මරණය පිළිබඳ වියෝ දුක පාලනය සඳහා බෞද්ධ මනෝ උපදේශන ක්‍රමශිල්ප කෙසේ භාවිත කළ හැකි වේද? යන්න අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ ගැටලුවයි.

2. අධ්‍යයනයෙහි අරමුණු

01. මරණය තුළින් වියෝදුකට පත්වන පිරිස හා ඔවුන්ගේ මට්ටම් හඳුනා ගැනීම.

02. වියෝදුක තුළින් නිර්මාණය විය හැකි කායික හා මානසික ගැටලු විශ්ලේෂණය කිරීම.

03. වියෝදුක පාලනය සඳහා වූ බෞද්ධ මනෝ උපදේශන ක්‍රමශිල්ප අධ්‍යයනය කිරීම.

04. පර්යේෂණ අනාවරණ මත වියෝදුකට පත්වූවන් සඳහා ප්‍රායෝගික බෞද්ධ මනෝඋපදේශන ක්‍රමවේද යෝජනා කිරීම.

3. නියැදිය හා ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය තුළ සසම්භාවී නියැදිය හෙවත් අහඹු නියැදි ක්‍රමය (Random Sample) යටතේ පුද්ගලයින් තෝරාගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අතර, ඒ යටතේ සරල අහඹු නියැදිය (Simple Random sample) හා ස්ථාරායන අහඹු නියැදිය (Stratified Random sample) මේ සඳහා උපයෝගි කරගනු ලබයි. තන්තිරිමලය ග්‍රාමයේ වියෝදුකට පත් වූ පාර්ශ්වය මූලික වශයෙන් නියැදිය සඳහා තෝරාගනු ලබන අතර, මෙම පිරිසගෙන් නැවත සසම්භාවී නියැදිකරණය යටතේ පවුල් 06 ක් තෝරාගැනීමට අපේක්ෂිතය. එම පවුල් හයේ සාමාජිකයන් අතරින් පර්යේෂණයට අදාළව ස්ථාරායන අහඹු නියැදිය යටතේ පුද්ගලයින් හය දෙනෙකු නැවත තෝරාගනු ලබයි.

මෙම පර්යේෂණය ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ සිදුකරනු ලබයි. අර්ධ ව්‍යූහගත ප්‍රශ්නාවලියක් ඔස්සේ පවත්වනු ලබන සම්මුඛ සාකච්ඡාවන් තුළින් දත්ත රැස්කරනු ලබයි. එම දත්ත ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ විශ්ලේෂණය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

4. අධ්‍යයනයෙහි සීමා

01. වියෝදුකට පත් සියලු ජනතාව පර්යේෂණය සඳහා තෝරාගැනීමට නොහැකි වීම.

02. තන්තිරිමලය ග්‍රාමයේ පුද්ගලයින් හය දෙනෙකු පමණක් පර්යේෂණයට භාජනය කිරීම.

03. දත්ත රැස්කිරීමට අර්ධ ව්‍යූහගත ප්‍රශ්නාවලී හා සම්මුඛ සාකච්ඡා පමණක් යොදා ගැනීමට සිදුවීම.

04. ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය යටතේ පමණක් විශ්ලේෂණයන් සිදුකිරීම.

05. පර්යේෂණය සඳහා යෙදවිය හැකි කාලය සීමාසහිත වීම.

5. පරිච්ඡේද විකාශය

පළමු පරිච්ඡේදය	- හැඳින්වීම
දෙවන පරිච්ඡේදය	- සාහිත්‍ය විමර්ශනය
තෙවන පරිච්ඡේදය	- අධ්‍යයනයේ පිරිසැලැස්ම
සිව්වන පරිච්ඡේදය	- දත්ත විශ්ලේෂණය හා අර්ථකථනය
පස්වන පරිච්ඡේදය	- නිගමන හා යෝජනා

....

අධීක්ෂකවරයාගේ අත්සන   අනුමත කළ දිනය   විද්‍යාර්ථියාගේ අත්සන

නිබන්දන පන්තිවලට සහභාගීත්වය හා අධ්‍යයනයේ ප්‍රගති වාර්තාව

නිබන්ධන පන්තිය පැවැත් වූ දිනය	මෙදින වන විට ලබා ඇති ප්‍රගතිය	අධීක්ෂකවරයාගේ අත්සන
	මාතෘකාව සෑදීමේ පොදු උපදෙස්	
1		
2		
3		
4		
5		
නිබන්ධය බාරදීම :	බාර දිය යුතු දිනය : බාර දුන් දිනය :	බාර ගත් අයගේ අත්සන :

ප්‍රකාශය

මෙම නිබන්ධයෙහි මීට පෙර කිසිම විශ්වවිද්‍යාලයක හෝ වෙනත් අධ්‍යාපනික ආයතනයක උපාධියක් හෝ ඩිප්ලෝමාවක් සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද නිබන්ධයක අඩංගු කරුණු කිසිවක් ඒ බව නිසි ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමකින් තොර ව ඇතුළත් කර නැති බවත්, මගේ දැනුම හා විශ්වාසය අනුව කිසිවකු විසින් මීට පෙර ලියන ලද හෝ මුද්‍රිත හෝ කිසිම කරුණක් එකී කෘතය පිළිබඳ නියමිත සඳහනකින් තොර ව ඇතුළත් කර නොමැති බවත් මම මෙයින් සහතික කරමි.

අත්සන: ....   දිනය:..........................

ස්තුතිය

මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ආරම්භයේ සිට ම වටිනා උපදෙස් හා අර්ථාන්විත මඟ පෙන්වීමක් ලබා දෙමින් තම කාලය හා ශ්‍රමය කැප කළ පර්යේෂණ නිබන්ධන අධීක්ෂකවරිය වන කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන පීඨයේ කථිකාචාර්ය සිතාරි තිලකරත්න මහත්මියට මගේ ගෞරව පූර්වක ස්තුතිය මුලින් ම පිරිනමමි.

එසේ ම, පර්යේෂණ කාර්යය බාධාවකින් තොරව කරගෙන යාමට අවශ්‍ය පහසුකම් හා විවිධ මඟපෙන්වීම් කළ අධ්‍යාපනවිද්‍යා පීඨයේ, මනෝවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශයෙහි උපදේශනය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව - 2017 හි පාඨමාලා සම්බන්ධීකාරක ලෙස කටයුතු කළ කථිකාචාර්ය ආර්.ඩී.සී. නිරෝෂිනී මහත්මිය ද සෙසු කථිකාචාර්ය මහත්ම මහත්මීන් සියලු දෙනා ද ස්තුති පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

අවසන් වශයෙන් මෙම කාර්යය සිදුකිරීමට සහය දුන්, දත්ත ලබාදුන් සියලු දෙනා ද ස්තුති පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

පටුන

මාතෘකාව	පිටු අංකය
මාතෘකා පිටුව	i
නිබන්ධන වාර්තාව	ii - iv
ප්‍රකාශය	v
ස්තුතිය	vi
පටුන	vii - xi
වගු ලැයිස්තුව	xii
කෙටි යෙදුම්	xiii

පළමුවන පරිච්ඡේදය

1.	හැඳින්වීම	01
1.1	පර්යේෂණයේ පසුබිම	01-02
1.2	පර්යේෂණ ගැටලුව හා එහි වැදගත්කම	02-04
1.3	පර්යේෂණ ප්‍රශ්න	04
1.4	අධ්‍යයනයේ අරමුණු	04
1.5	අධ්‍යයනයේ සීමා	05
1.6	මූලික සංකල්ප පිළිබඳ අර්ථකථන	06
1.6.1	මරණය යනු කුමක් ද? (මනෝ විද්‍යාත්මක හා ජීව විද්‍යාත්මක අදහස්)	06-08
1.6.2	මරණය පිළිබඳ බෞද්ධ විවරණය	08-10
1.6.3	වියෝදුක හැඳින්වීම	10-11
1.6.4	පරිච්ඡේද සැලැස්ම	11-12
1.6.5	සමාලෝචනය	12

දෙවන පරිච්ඡේදය

2.	සාහිත්‍ය විමර්ශනය	13
2.1	හැඳින්වීම	13
2.2	පර්යේෂණයේ න්‍යායාත්මක පසුබිම	14
2.2.1	වියෝ දුක තුළින් ඇතිවිය හැකි කාංසා තත්ත්වයන් (ජීව විද්‍යාත්මක හා මනෝ විද්‍යාත්මක)	14-15
2.2.2	වියෝදුකට පත්වූවන් අතර විශේෂිත මනෝසමාජීය සහාය අවශ්‍ය අධි අවධානම් කණ්ඩායම්	15
2.2.3	වියෝදුක පිළිබඳ අවධි	15-16
2.2.4	වියෝදුක පිළිබඳ මට්ටම්	16-18
2.2.5	වියෝ දුක හා එහි මනෝභාවයන් පිළිබඳ බෞද්ධ විශ්ලේෂණය	18-21
2.2.6	මරණය තුළින් වියෝදුක නිර්මාණය වීම සඳහා පදනම් වන හේතු සාධක (බෞද්ධ අර්ථ කථනය)	21-27
2.2.7	වියෝ දුක කළමණාකරණය පිණිස බෞද්ධ උපදේශන න්‍යාය හා ක්‍රමශිල්ප	27-34
2.2.8	වියෝදුකට පත්වූවන් සඳහා අනුගමනය කළ යුතු මූලික මනෝවිද්‍යාත්මක උපදේශන ක්‍රමශිල්ප (බටහිර මනෝ උපදේශනය)	34-35
2.3	මරණය හා වියෝ දුක පිළිබඳ සිදුකළ දේශීය පර්යේෂණ	35-37
2.4	මරණය හා වියෝදුක පිළිබඳ සිදුකළ විදේශීය පර්යේෂණ	37-38
2.5	සමාලෝචනය	38

තුන්වන පරිච්ඡේදය

3.	අධ්‍යයනයේ පිරිසැලැස්ම	39
3.1	හැඳින්වීම	39

3.2	අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	39
3.3	පර්යේෂණ අරමුණු	39-41
3.4	අධ්‍යයනයේ නියැදිය	41
3.4.1	ඉලක්ක ජනගහණය	41
3.4.2	ළගාවිය හැකි ජනගහණය	41
3.4.3.	නියැදිකරණය	41
3.4.4	නියැදියේ ප්‍රමාණය	42
3.5	දත්ත රැස්කිරීමේ උපකරණ	42
3.5.1	සම්මුඛ සාකච්ඡා - ප්‍රධාන දත්ත ලබාගැනීමේ ක්‍රමශිල්පය	42
3.5.2	අර්ධ ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලි - සම්මුඛ සාකච්ඡාව සඳහා	42
3.5.3	නිරීක්ෂණය	42-43
3.5.4	පටිගත කිරීමේ යන්ත්‍ර (ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය පට)	43
3.5.5	කාර්යාලීය උපකරණ	43
3.6	පර්යේෂණ ක්‍රියාපටිපාටිය	43
3.6.1	සම්මුඛ සාකච්ඡාවට අදාළ අර්ධ ව්‍යුහගත ප්‍රශ්නාවලිය සකස් කිරීම	43
3.6.2	නියැදිය තෝරා ගැනීම	44
3.6.3	සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම හා නිරීක්ෂණය	44
3.6.4	දත්ත රැස්කිරීම	44
3.6.5	දත්ත විශ්ලේෂණය හා අර්ථකතනය කිරීම	44
3.6.6	යෝජනා හා නිගමන ඉදිරිපත් කිරීම	44
3.7	පර්යේෂණයේ සීමා	45
3.8	පර්යේෂණ ආචාරධර්ම	45
3.9	සමාලෝචනය	45

හතරවන පරිච්ඡේදය

4.	දත්ත ඉදිරිපත් කිරීම, විශ්ලේෂණය හා අර්ථකථනය	46
4.1	හැඳින්වීම	46-47
4.2	ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය හා අර්ථකථනය	47
4.2.1	වියෝදුකට පත්වූවන්ගේ පුද්ගලික සාධක පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	47-49
4.2.2	ගැටලුවේ මූලික තොරතුරු ආශ්‍රිත සාධක පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	49-52
4.2.3	වියෝදුකට පත්වූවන්ගේ සිතිවිලිවල ස්වභාවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	52-54
4.2.4	වියෝදුකට පත්වූවන්ගේ හැඟීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	55-57
4.2.5	වියෝදුකට පත්වූවන්ගේ චර්යා විශ්ලේෂණය	57-58
4.2.6	වියෝදුකට පත්වූවන්ගේ සමාජ ජීවිතය	58-59
4.2.7	වියෝදුකට පත්වූවන් තුළ දැකගත හැකි කායික අපහසුතා	59
4.3	වියෝදුකට පත්වූවන්ගේ ගැටලු පිළිබඳ න්‍යායාත්මක අර්ථකථනය	60-62
4.4	වියෝදුකට පත්වුවන්ගේ ගැටලු පිළිබඳ බෞද්ධ අර්ථකථනය.	62-64
4.5	සමාලෝචනය	64

පස්වන පරිච්ඡේදය

5.	නිගමන හා යෝජනා	65
5.1	හැඳින්වීම	65
5.2	නිගමන	65
5.2.1	වියෝදුක තුළින් ඇතිවිය හැකි කාංසාමය තත්ත්වයන්	65-67
5.2.2	වියෝදුකට පත්වූවන් අතර විශේෂිත මනෝසමාජීය සහාය අවශ්‍ය අධි අවධානම් කණ්ඩායම්	68
5.2.3	වියෝදුක පිළිබඳ අවධි	68-69
5.3	යෝජනා	69-72

උපග්‍රන්ථය

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	73-76
අර්ධ ව්‍යුහගත සම්මුඛ සාකච්ඡා ප්‍රශ්නාවලිය	77-82

වගු අංක නාමාවලිය

වගු අංක අංකය		පිටු
4.1	සම්මුඛ සාකච්ඡාවන්ට භාජනය වූ පිරිස් ප්‍රතිචාර දැක්වීම හා නොදැක්වීම	47
4.2.6	සිතිවිලිවල ස්වභාවය පිළිබඳ ප්‍රතිචාර දැක්වීම හා නොදැක්වීම	52-53
4.2.7	හැඟීම් පිළිබඳ ප්‍රතිචාර දැක්වීම හා නොදැක්වීම	55

කෙටි යෙදුම්

දී.නි.	-	දීඝ නිකාය
ම.නි.	-	මජ්ඣිම නිකාය
සං.නි.	-	සංයුත්ත නිකාය
අං.නි.	-	අංගුත්තර නිකාය
ඛු.නි.	-	ඛුද්දක නිකාය
සු.නි.	-	සුත්ත නිපාත
බු.ජ.මු.	-	බුද්ධ ජයන්ති මුද්‍රණය
බු.ජ.මු.ත්‍රි.ග්‍ර.	-	බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා